

Singurătatea

Charme divin de mes loisirs,
Solitude, que tu m'es chère !

Casanova de Seingalt

E-aşa de greu amurgul cu zarea 'nsingerată
Că 'n parc, sub teii 'n floare ce gem înăbuşit
Se 'nchiagă unde grase de miere îmbălsămată,
Şi-atît de-apăsătoare tăcerea împurpurată
Că simt cum plînge 'n mine ceva nedesluşit.

Melancolia face în pieptu-mi să tresalte^²
Neînţelese doruri, în vreme ce-aţipind
Fiinţa mea de astăzi, în locu-i răsar alte
Vechi suflute apuse, mult nîndre, mult înalte,
Şguduitoare patimi cu foc mărturisînd.

Umbroasa-le poveste măreaţă se 'mpleteşte,
La murmurul ei sumbru, plutind în depărtări,
Nostalgică, gîndirea în voe-mi pribegeşte „
Şi nesfîrşit de tristă, se perde, se topeşte,
Intr'un noian albastru de mîstice visări.

Din crudele cătușe ce încă mă mai leagă
De omeneasca fire treptat mă desrobesc,
Inseninată mintea-mi începe să 'nțeleagă
Cu amar desgust a vieții zădărnice 'ntreagă
Și, liberă, strălună, de tot ce-i pămîntesc,

Se 'nvoaltă, se 'ntraripă, spre slăvi semeț s'avîntă,
Cutezătoare, gravă, mai sus, mereu mai sus.
In prada 'nfrigurării ce aprig mă frămîntă
R nasc cel de-altădată, acel ce nu-l încîntă
Decît singurătatea, dar singur totuși nu-s.

Căci dacă, dus pe gînduri, m'așez lingă fîntină,
Privind cum apa doarme pe netedul nisip,
Cu tîmplele în palme, și-adăst în umbră pînă
Cînd lin și molcom ziua cu noaptea se îngîină,
In fluida oglindă, alături de-al meu chip,

In străveziu zăbranic a avea se ivește
O tainică-arătare. Adîncele-i priviri
Ce se răsfrîng prin lacrimi, spre-mine-și ațîntește
Iar glasul-i, ca 'ntr'o rugă, tremurător șoptește --
Demult cunosc ispita acestei năluciri.

Intotdeauna dînsa mă muștră cu blîndețe :
— „Dece 'mpotriva firii hain te răsvrățești,
„Tot ce-i frumos în suflet dece lași să înghețe
„Jertfind trufiei sterpe senina tinerțe ?
„Ia seama că ea trece și n'o mai regăsești.

„A-ți înfrina încearcă sălbatica pornire,
 „Cit mai e timp te 'ntoarce din drum, nu șovăi.
 „Scăparea e'n credință, nădejde și iubire,
 „Prin ele doar s'atinge fugara fericire,
 „Urmează-le deci legea și nu te vei căi..

— „Taci, îi răspund, mai scumpă îmi e a mea durere,
 „Prin ea spre 'nțelepciune eu cugetu-mi ridic.
 „Ce-mi pasă dacă sufăr, cînd sufăr în tăcere,
 „Cînd nu cîrtesc, nu blestem și nu cer mîngiere,
 „Cînd nu mă 'ncred în nimeni și nu cred în nimic!

„Iubirea e robie, trădare, umilință.
 „Nădejdea ? — ce mi rămîne a mai nădăjdui ?
 „Precum în nepăsare trăesc fără dorință,
 „Voiu ști deopotrivă să mor fără căință :
 „Chiar clipa cea din urmă o volu disprețui.

„Cit mai curînd ea vie, aducă-mi alinarea
 „De veci, și voiu primi-o tot neclintit, tot mut.
 „Spre a putea respinge și-atunci înduioșarea,
 „Goni-voiu amintirea și voiu chema uitarea
 „Să-mi legene sfîrșitul, al liniștii 'nceput.

„Că margini nu cunoaște pagina-mi semeție,
 „Afară de trufie nimic n'avut-am sfînt.
 „Mi-am răsbumat printr'însa întreaga seminție
 „Și subt călăuzirea-i pășesc cu bărbăție
 „Pe-atît de aspra cale a negrului mormînt.

„Cu amăgiri deșarte și seci seninătatea
„De tinzi să mi-o mai tulburi de-acum e în zadar.
„Piei dar, și 'n pacea nopții îmi lasă voluptatea
„De-a fi cu totul singur — redă-mi singurătatea...“
Tîrziu ușoara șoaptă încet se stinge, iar

Din ce în ce mai ștearsă, ciudata arătate
Pe nesimțite piere din undele-argintii,
Cînd spelb și sarbăd cerul iar sîngeră la zare
Și, deșteptînd frunzișul, a dimineții boare
Imi spulberă-încîntarea grădinilor pustii.

1915

Mateiu Ion Caragiale
